

Υ Π Ο Υ Ρ Γ Ε Ι Ο Π Ο Λ Ι Τ Ι Σ Μ Ο Υ

1 5 Μ Α Ρ Τ Ι Ο Υ 2 0 0 6

ΚΡΑΤΙΚΑ
ΒΡΑΒΕΙΑ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗΣ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ
2005

ΕΘΝΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

ΠΡΟΒΟΛΗ ΒΙΝΤΕΟ ΜΕ ΘΕΜΑ:

"Όλη η ανθρώπινη επικοινωνία είναι μετάφραση"

Μοντάζ: **Δημήτρης Πεπονής**

Κάμερα-Σκηνοθεσία: **Γιώργος Σκεύας**

Εκτέλεση παραγωγής: **CINETIC**

Το φαινόμενο της μετάφρασης στην ευρύτατή του έννοια (ως μεταγραφή κειμένων, ως διερμηνεία προφορικού λόγου, ως μεταγλώττιση οπτικοακουστικών μέσων) έχει πάψει από καιρό να αποτελεί υπόθεση λογίων και λογοτεχνών. Χωρίς τους μεταφραστές ο σημερινός κόσμος δεν θα ήταν απλώς ακατανόητος, θα ήταν αδιανόητος. Το φιλμ αναφέρεται στο ευρύ φάσμα της μετάφρασης μέσα από δύο περιπτώσεις μεταφραστών –του Λευτέρη Αναγνώστου και του Φερειντούν Φαριάντ– που τιμήθηκαν με το Κρατικό Βραβείο για την εργασία τους. Ο πρώτος για την μετάφραση από τα Γερμανικά στα Ελληνικά του μυθιστορήματος του Thomas Mann "Ο Ιωσήφ και οι αδελφοί αυτού" και ο δεύτερος για τη μετάφραση ποιημάτων του Γιάννη Ρίτσου από τα Ελληνικά στα Περσικά.

ΚΡΑΤΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ 2005

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Την Επιτροπή Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνικής Μετάφρασης αποτελούν:

Φώτης Δημητρακόπουλος, Καθηγητής Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Φιλολογίας Τμήματος Φιλολογίας της Φιλόσοφικης Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, Πρόεδρος.

Αντώνης Ρεγκάκος, Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Αντιπρόεδρος.

Άρης Μαραγκόπουλος, Συγγραφέας, Μεταφραστής, Κριτικός της Λογοτεχνίας, μέλος.

Αργυρώ Μαντόγλου, Κριτικός βιβλίου, Συγγραφέας, Μεταφράστρια, μέλος.

Τζούλια Τσακίρη, Μεταφράστρια, μέλος.

Γιώργος Κεντρωτής, Καθηγητής Σχολής Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας Ιονίου Πανεπιστημίου, μέλος.

Κώστας Κουτσουρέλης, Μεταφραστής, μέλος.

Μαρία Κακαβούλια, Επίκουρη Καθηγήτρια Υφολογίας, Ρητορικής και Αφηγηματολογίας στο Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης του Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών, μέλος.

Σταύρος Δεληγιώργος, Ομότιμος Καθηγητής Συγκριτικής Λογοτεχνίας Πανεπιστημίου IOWA Η.Π.Α., μέλος.

Στην Επιτροπή μετέχει με γνώμη χωρίς ψήφο
ο Προϊστάμενος της Δ/σης Γραμμάτων κ. **Αθανάσιος Μαράντος**.

Βραβείο Μετάφρασης έργου ελληνικής λογοτεχνίας σε ξένη γλώσσα
για τη μετάφραση του έργου **Πέτρινος χρόνος** του Γιάννη Ρίτσου
στην περσική γλώσσα (εκδόσεις Salles)

Φερειντούν Φαριάντ

Βραβείο Μετάφρασης έργου ξένης λογοτεχνίας στην ελληνική γλώσσα
για τη μετάφραση του έργου **Ο Ιωσήφ και οι αδελφοί αυτού**
του Thomas Mann (εκδόσεις Gutenberg)

Λευτέρης Αναγνώστου

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ 2005

ΕΡΓΑ ΞΕΝΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΥΠΟΨΗΦΙΑ ΓΙΑ ΒΡΑΒΕΥΣΗ

Κατερίνα Αγγελάκη-Ρουκ για τη μετάφραση του έργου **Το κίτρινο Βέλος**
του Victor Pelevine (εκδόσεις Άγρα)

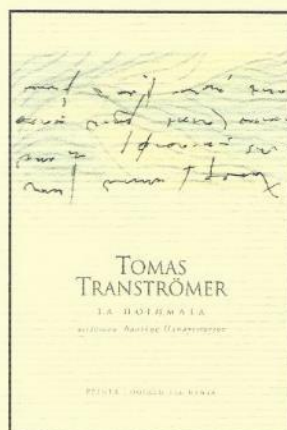
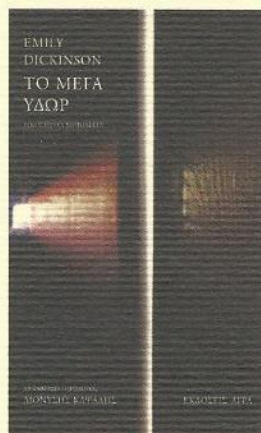
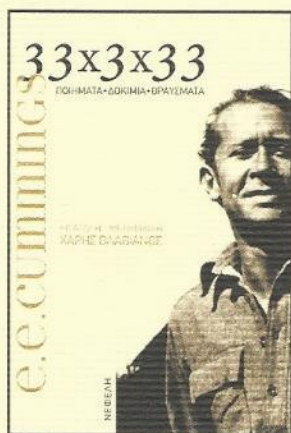
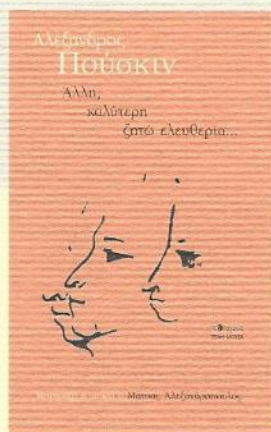
Μήτσος Αλεξανδρόπουλος για τη μετάφραση του έργου **Άλλη καλύτερη
ζητώ ελευθερία...** του Αλέξανδρου Πούσκιν (εκδόσεις Ποταμός)

Λευτέρης Αναγνώστου για τη μετάφραση του έργου
Ο Ιωσήφ και οι αδελφοί αυτού του Thomas Mann (εκδόσεις Gutenberg)

Χάρης Βλαβιανός για τη μετάφραση του έργου **33X333:**
Ποιήματα-Δοκίμια-Θραύσματα/ του e. e. cummings (εκδόσεις Νεφέλη)

Διονύσης Καψάλης για τη μετάφραση του έργου
Το μέγα ύδωρ: Εικοσιεπτά ποιήματα της Emily Dickinson (εκδόσεις Άγρα)

Βασίλης Παπαγεωργίου για τη μετάφραση του έργου **Τα ποιήματα**
του Tomas Tranströmer (εκδόσεις Printa)

ΒΡΑΧΕΙΑ ΛΙΣΤΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΕΡΓΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΕ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ ΥΠΟΨΗΦΙΑ ΓΙΑ ΒΡΑΒΕΥΣΗ

Gavin Betts, Stathis Gauntlett and Thanasis Spiliadis για τη μετάφραση
του έργου του Βιτσέντζου Κορνάρου *Erotokritos*
(εκδόσεις Australian Association for Byzantine Studies)

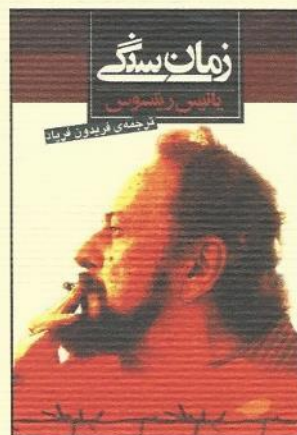
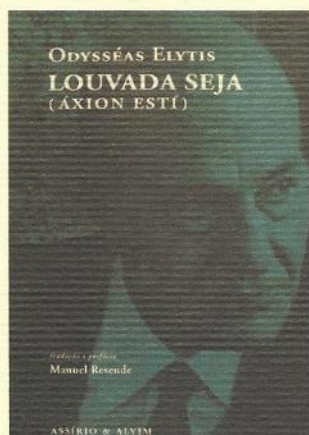
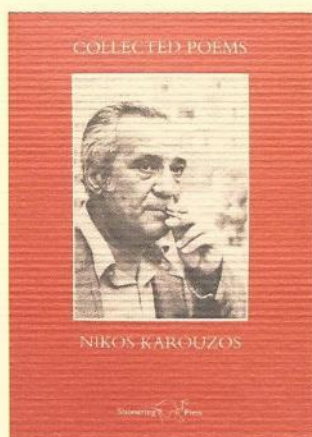
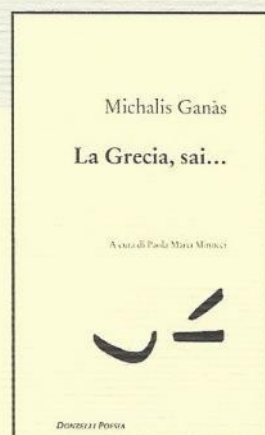
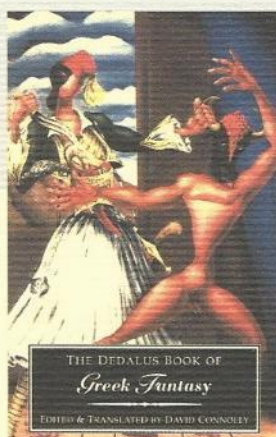
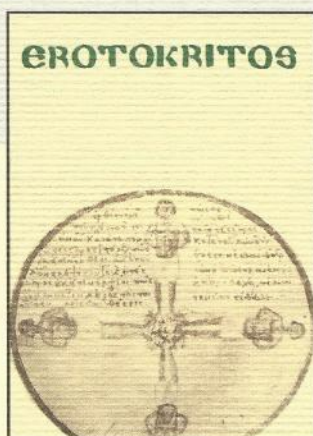
David Connolly για τη μετάφραση διηγημάτων
στον τόμο *The Dedalus book of Greek fantasy* (εκδόσεις Dedalus)

Paola Maria Minucci για τη μετάφραση του έργου
La Grecia, sai... του Μιχάλη Γκανά (εκδόσεις Donzelli)

Philip Ramp για τη μετάφραση του έργου *Collected Poems*
του Νίκου Καρούζου (εκδόσεις Shoestring Press)

Manuel Resende για τη μετάφραση του έργου *Louvada seja (Axion esti)*
του Οδυσσέα Ελύτη (εκδόσεις Assirio and Alvim)

Φερεϊντούν Φαριάντ για τη μετάφραση του έργου *Πέτρινος χρόνος*
του Γιάννη Ρίτσου (εκδόσεις Salles)

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ 2005

ΕΡΓΑ ΞΕΝΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΥΠΟΨΗΦΙΑ ΓΙΑ ΒΡΑΒΕΥΣΗ

Κατερίνα Αγγελάκη-Ρουκ για τη μετάφραση του έργου *Το κίτρινο Βέλος*
του Victor Pelevine (εκδόσεις Άγρα)

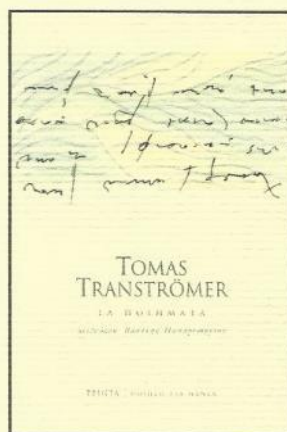
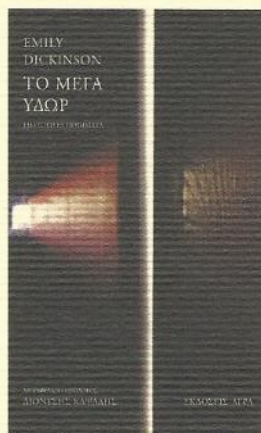
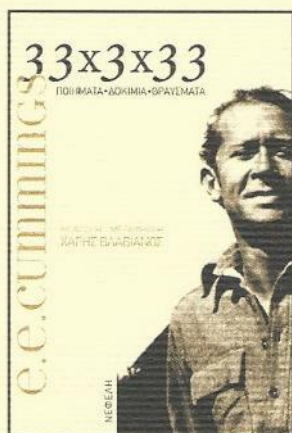
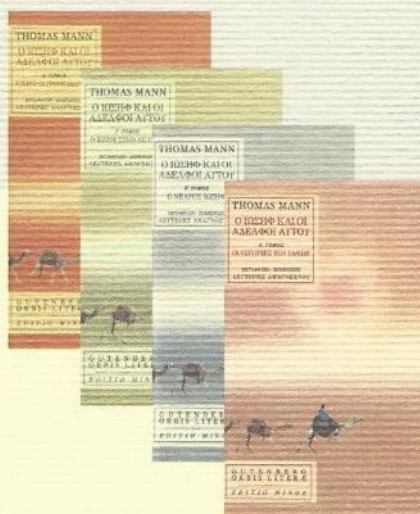
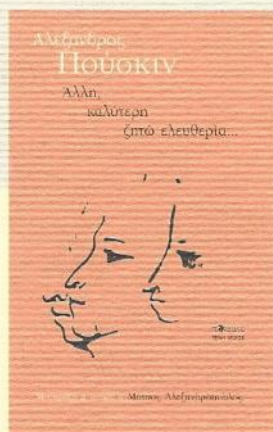
Μήτσος Αλεξανδρόπουλος για τη μετάφραση του έργου *Άλλη καλύτερη
ζητώ ελευθερία...* του Αλέξανδρου Πούσκιν (εκδόσεις Ποταμός)

Λευτέρης Αναγνώστου για τη μετάφραση του έργου
Ο Ιωσήφ και οι αδελφοί αυτού του Thomas Mann (εκδόσεις Gutenberg)

Χάρης Βλαβιανός για τη μετάφραση του έργου *33X3X33:*
Ποιήματα-Δοκίμια-Θραύσματα/ του e. e. cummings (εκδόσεις Νεφέλη)

Διονύσης Καψάλης για τη μετάφραση του έργου
Το μέγα ύδωρ: Εικοσιεπτά ποιήματα της Emily Dickinson (εκδόσεις Άγρα)

Βασίλης Παπαγεωργίου για τη μετάφραση του έργου *Τα ποιήματα*
του Tomas Tranströmer (εκδόσεις Printa)

Φερεϊντούν Φαριάντ

Βραβείο Μετάφρασης έργου ελληνικής λογοτεχνίας σε ξένη γλώσσα

Ο Φερεϊντούν Φαριάντ είναι γεννημένος στις 6 Δεκεμβρίου 1949 στο Χοραμσάρ της Περσίας. Είναι ποιητής, συγγραφέας παιδικών βιβλίων και μεταφραστής. Έχει κάνει πανεπιστημιακές σπουδές στην Τεχεράνη και Νεοελληνική Φιλολογία στην Αθήνα και γνωρίζει Αρχαία Ελληνικά.

Έχει την ελληνική υπηκοότητα, ζει και εργάζεται στην Ελλάδα εδώ και είκοσι χρόνια.

Στο Ιράν έχει εκδώσει πολλές ποιητικές συλλογές και πολλές μεταφράσεις συμπεριλαμβανομένων και σύγχρονων ελλήνων ποιητών. Είναι υπό έκδοση μια Ανθολογία Νεοελληνικής ποίησης από τον Καβάφη έως σήμερα με 88 ποιητές.

Είναι μέλος της Εταιρείας Ελλήνων Συγγραφέων.

Τα έργα του έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά, γαλλικά και αραβικά. Έχει βραβευτεί δυο φορές από την Ελληνική Εταιρεία

Μετάφρασης Λογοτεχνίας και την Ευρωπαϊκή Εταιρεία Επιστημόνων, Λογοτεχνών και Καλλιτεχνών.

Τα βιβλία του στα ελληνικά:

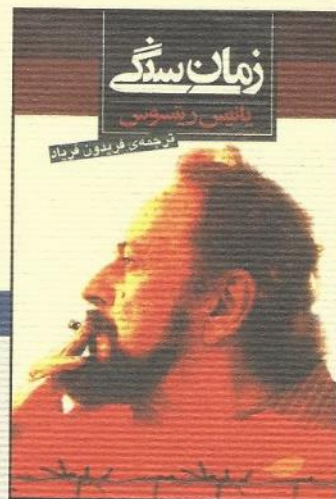
Όνειρα με χαρταετούς και περιστέρια (εκδ. Κέδρος, 1988), βιβλίο που έχει διακριθεί με το βραβείο Άντερσεν. Απόσπασμα του βιβλίου αυτού διδάσκεται στα Δημοτικά Σχολεία.

Ουρανός χωρίς διαβατήριο (εκδ. Γνώση, 1995)

Ιστορίες από τον Παράδεισο (εκδ. Αρμός, 1997)

Πέτρινος χρόνος

του Γιάννη Ρίτσου (εκδόσεις Salles)

Στον **Πέτρινο Χρόνο** περιλαμβάνεται ολόκληρη η ομότιτλη συλλογή του Ρίτσου, καθώς και *Ο Άνθρωπος με το Γαρύφαλλο*, επιλογή από τις συλλογές ποιημάτων *Ημερολόγια Εξορίας*, και τα μεγάλα ποιήματα *Γράμμα στον Ζολιό Κιουρί*, *Ακροβολισμός*, *Το ποτάμι κι εμείς*, τα *Τρία Χωρικά*, *Ο γιος μου το φεγγάρι μου*, η *Ανυπότακτη Πολιτεία*, τα *Ημερολόγια* και *επιστολές ενός φαντάρου*, (αποσπάσματα ενός χαμένου έργου του Ρίτσου), *Το χρέος των ποιητών*, και *Ο Ηρακλής και εμείς*. Πρόκειται για το μεγαλύτερο σε έκταση δίγλωσσο έργο του Ρίτσου που έχει ποτέ εκδοθεί στο Ιράν αλλά και παγκοσμίως. Το αποτέλεσμα είναι προϊόν συνεργασίας των δύο δημιουργών, καθώς ο ίδιος ο ποιητής επέβλεψε και καθοδήγησε τη μετάφραση του εν λόγω έργου. Η επίμοχθη προσπάθεια του Φαριάντ στην όσο το δυνατόν πιστότερη και εμπνευσμένη μεταφορά του έργου του Ρίτσου, υπερπηδώντας τα γλωσσικά και άλλα εμπόδια, δημιουργεί και έναν πολύτιμο συνδετικό κρίκο ανάμεσα σε δυο πολιτισμούς με βαθιές και παλαιές ιστορικές συγγένειες.

Μεταφέροντας το έργο ενός ευαισθητοποιημένου στις πολιτικές και κοινωνικές κρίσεις ποιητή στα Περσικά, – έργο που κάτω από τις υπάρχουσες πολιτικές συνθήκες συνάντησε μεγάλη ανταπόκριση και προσέλκυσε πλήθος παλαιότερων και νέων αναγνωστών –, αποδεικνύει, για μια άλλη μια φορά, την παγκόσμια απήχηση και την οικουμενική επιρροή του ποιητικού λόγου.

Λευτέρης Αναγνώστου

Βραβείο Μετάφρασης έργου ξένης λογοτεχνίας σε ελληνική γλώσσα

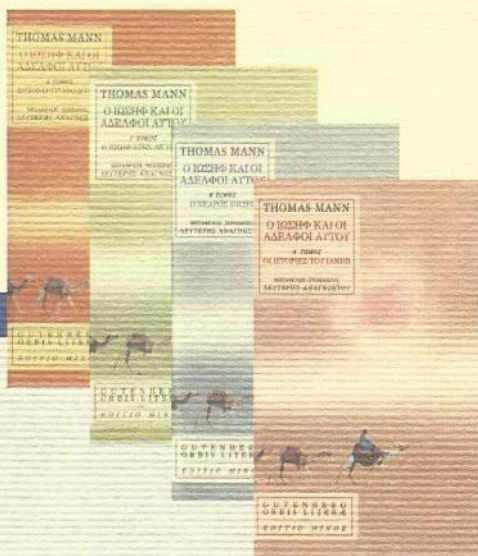
Γεννήθηκε στην Πλατανούσα Ιωαννίνων το 1941, τελείωσε το Δημοτικό στο χωριό του και το γυμνάσιο στην Αθήνα. Από το 1960 μέχρι το 1979 έζησε στην Ελβετία. Σπούδασε κοινωνικές επιστήμες στα πανεπιστήμια Ζυρίχης και Βέρνης καθώς και ψυχανάλυση στο ινστιτούτο του Dr. Rather, Ζυρίχη, όπου και εργάστηκε.

Από το 1979 μέχρι το 1987 ασχολήθηκε με τη δυναμική των ομάδων και την παιδαγωγική ενηλίκων στο Κέντρο Μελετών και Αυτομόρφωσης, Αθήνα, του οποίου υπήρξε συνιδρυτής και διευθυντής.

Από το 1987 μέχρι σήμερα εργάζεται αποκλειστικά ως μεταφραστής ψυχαναλυτικών, φιλοσοφικών, κοινωνιολογικών και λογοτεχνικών έργων από τα γερμανικά. Μεταξύ άλλων κυκλοφορούν σε μετάφρασή του 15 βιβλία του Φρόυντ,

10 βιβλία εκπροσώπων της Σχολής της Φραγκφούρτης (Αντόρνο, Χορκχάϊμερ, Μαρκούζε, Χάμπερμας), *Η Παρακμή της Δύσης* του Σπένγκλερ, *Η Μίμησης* του Άουερμπαخ, τρία βιβλία της Ε. Γέλινεκ (βραβείο Νομπέλ 2004), *Ιστορία της Ορθόδοξης Εκκλησίας* του βυζαντινολόγου Hans-Georg Beck, το τετράτομο μυθιστόρημα του Thomas Mann *Ο Ιωσήφ και οι αδελφοί αυτού* κ.α. Μαζί με τον Γ. Βαμβαλή συνέγραψε το *Τετράγλωσσο Λεξικό της Ψυχανάλυσης*.

Ο Ιωσήφ και οι αδελφοί αυτού του Thomas Mann (εκδόσεις Gutenberg)

Απόσπασμα από το μυθιστόρημα του Thomas Mann **Ο Ιωσήφ και οι αδελφοί αυτού**, τόμος Α', σελ. 78-79:

"Η ιδέα ότι η όψη του ντρόπιαζε την αστραφτερή ομορφιά του ήλιου και του φεγγαριού είναι το ελάχιστο από όσα εναποτυπώθηκαν στη μνήμη των ανθρώπων. Έχει γραφεί κατά λέξη ότι ο νεαρός [Ιωσήφ] έπρεπε να καλύπτει το μέτωπο και τα μάγουλα με ένα πέπλο ώστε οι καρδιές του λαού να μη φλέγονται όπως η λάβα για τον θεόπεμπτο, και επιπλέον πως όσοι τον είχαν χωρίς πέπλο, "βυθισμένοι σε μακάρια θεώρηση", δεν αναγνώρισαν τον νεαρό. Η ανατολίτικη παράδοση δεν διστάζει να δηλώσει ότι η μισή από την ομορφιά που υπάρχει στον κόσμο έχει δοθεί σ' αυτόν τον νέο άντρα και η άλλη μισή έχει μοιραστεί

στην υπόλοιπη ανθρωπότητα. Ένας τραγουδιστής από την Περσία με ιδιαίτερο κύρος ξεπέρασε αυτή τη θέση με την εκκεντρική εικόνα ενός νομίσματος που ζυγίζει τρεις ουγγιές και στο οποίο έχει συγχωνευθεί η ομορφιά του σύμπαντος κόσμου· οι δύο και μισή από αυτές αναλογούν, όπως φαντάζεται ο ενθουσιώδης ποιητής, σε τούτον τον νέο, το απαράμιλλο υπόδειγμα ομορφιάς."

ΚΡΑΤΙΚΑ
ΒΡΑΒΕΙΑ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗΣ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ
2005

Δημοσίευσε-Επιδόθηκε επίσημα: Σύμβουλος Ιστορίας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

